

prima instanță: A.Donos
instanța de apel: T.Duca, S.Procopciuc, O.Moraru

dosarul nr. 2ra-815/16

Î N C H E I E R E

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Iurie Bejenaru, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Andrabura Oleg și reprezentantul său – avocatul Angela Procopciuc,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Andrabura Oleg împotriva lui Șovdra Piotr și Șovdra Vladimir, intervenient accesoriu Oficiul cadastral teritorial Bălți privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor, restabilirea dreptului la succesiune, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 octombrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Andrabura Oleg și menținută hotărîrea Judecătoriei Bălți din 29 iunie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 24 iunie 2013, reclamantul Andrabura Oleg s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Șovdra Piotr și Șovdra Vladimir, intervenient accesoriu Oficiul cadastral teritorial Bălți privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor, restabilirea dreptului la succesiune, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Andrabura Oleg a indicat că, pîrîtul Șovdra Piotr este fratele său de la aceeași mamă - Bodnari (Andrabura) Maria, născută la data de 12.09.1950 și decedată la 22.02.2001.

Invocă că, în timpul vieții, mama sa a înregistrat în baza certificatului nr.55 din 09.01.1997 și a bonului de repartiție nr.1274 din 11.11.1982 dreptul de proprietate asupra imobilului (încăperii locuibile cooperative cu 2 odăi și toate comoditățile) situat în mun. Bălți, str.Bulgară 74, ap.23.

Totodată, a mai indicat reclamantul că, după înmormîntarea mamei sale din anul 2001, dînsul a plecat la cîștig în Federația Rusă, unde s-a aflat pînă în anul 2009.

Între timp, susține că, la 07.12.2001, în privința sa, procuratura mun.Bălți a disjungat un dosar penal, iar la 26.12.2001 a fost anunțat în căutare prin ordonanță, eliberându-i-se un mandat de arest în acest sens.

Afirmă reclamantul că, la 18.05.2009 a fost reținut de organele de drept ale Rusiei care au inițiat procedura de extrădare.

Specifică Andrabura Oleg că, prin sentința Judecătoriei Bălți din 25.03.2010, a fost condamnat la închisoare cu menținerea măsurii preventive sub formă de arest, iar prin decizia Curții de Apel Bălți din 30.05.2011, a fost admis apelul său, casată sentința din 25.03.2010 cu pronunțarea unei hotărâri, prin care dînsul a fost achitat și eliberat de sub strajă.

Indică că, peste un timp acesta din nou a plecat peste hotare la familia sa creată, neavînd nici o restricție.

Ulterior, Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 27.03.2012, examinînd cauza în lipsa sa, a admis recursul părții acuzării, a casat decizia Curții de Apel Bălți din 30.05.2011 și a remis pricina la rejudecare în aceeași instanță.

Relevă reclamantul că, prin mandatul Curții de Apel Bălți din 10.10.2012 a fost arestat și deținut sub strajă pînă la 28.12.2012, cînd a fost casată sentința Judecătoriei Bălți din 25.03.2010 și aleasă măsura preventivă sub formă de supraveghere judecătorească, fiind eliberat de sub strajă din sala judecătii.

Ieșind la libertate a plecat la domiciliu mamei sale situat în mun. Bălți, str.Bulgară 74, ap.23, unde a aflat că în imobilul respectiv locuiesc alte persoane, cărora le-a fost vîndută locuința, iar viza de reședință anulată.

Făcînd la 25.04.2013 o adresare către OCT Bălți a aflat că imobilul mamei sale a fost primit în moștenire după decesul stabilit prin instanța de judecată din 20.10.2006 și certificatul de moștenitor legal al defunctului Andrabura Oleg și înstrăinat conform contractului nr.4476 din 18.11.2009 Raisei Budeacov.

A mai indicat reclamantul că, prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 20.07.2011 a fost anulată hotărîrea Judecătoriei Bălți din 20.10.2006, prin care acesta a fost declarat mort și în baza căreia pîrîtul Șovdra Piotr a primit moștenire legală a 1/2 din imobilul locativ sus-indicat.

Indică că, a fost anulată înregistrarea OSC a decesului lui, iar în baza art.301 CPC, persoana declarată decedată este restabilit în drepturi, anulate măsurile de administrare a bunurilor cu drept de proprietate și restabilirea drepturilor încălcate.

Din cauza aflării îndelungate peste hotare, nu a avut posibilitate de a depune cererea de acceptare a moștenirii legale după decesul mamei sale din a.2001, fapt pentru ce urmează ca termenul de 6 luni de acceptare a moștenirii să fie restabilit.

Solicită reclamantul Andrabura Oleg, restabilirea termenului de acceptare a succesiunii după decesul mamei sale Bodnari (Andrabura Maria); anularea certificatului de moștenitor legal pe numele fratelui Șovdra Piotr; restabilirea dreptului încălcat la succesiune legală la 1/2 cota parte din proprietatea defunctei Bodnari Maria asupra apartamentului 23 str. Bulgară, 74 mun.Bălți; declararea nulității absolute a contractului de vînzare-cumpărare nr.4476 din 18.11.2009 încheiat între Șovdra Piotr și Budeacova Raisa cu aducerea părților la poziția inițială; repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

La data de 14 octombrie 2013, reclamantul Andrabura Oleg a înaintat cerere privind concretizarea cerințelor, solicitând restabilirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor, restabilirea dreptului la succesiune, încasarea în mod solidar din contul pîrîților în beneficiul său a 1/2 din costul apartamentului vizat ce constituie suma de 179914 lei, a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 6727 lei, iar de la cerința privind declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr.4476 din 18.11.2009, încheiat între Șovdra Piotr și Budeacova Raisa s-a renunțat.

Prin încheierea Judecătorei Bălți din 02 decembrie 2013, a fost încetat procesul civil pe capătul de cerere pornit la acțiunea lui Andrabura Oleg către Șovdra Piotr, Șovdra Vladimir și Budeacova Raisa privind declararea nulității absolute a actului juridic.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2014, a fost respins recursul declarat de Andrabura Oleg, fiind menținută încheierea judecătorei Bălți din 02 decembrie 2013.

Ulterior, Andrabura Oleg a înaintat o nouă cerere privind concretizarea cerințelor, solicitând restabilirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor, restabilirea dreptului la succesiune, încasarea din contul pîrîților în beneficiul său a 1/2 din costul apartamentului ce constituie suma de 179914 lei, a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, a cheltuielilor de judecată în sumă de 6727 lei precum și dispunerea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii.

Prin încheierea Judecătorei Bălți din 08 septembrie 2014, cererea privind asigurarea acțiunii înaintată de Andrabura Oleg a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2015, a fost respins recursul declarat de Andrabura Oleg și menținută încheierea judecătorei Bălți din 08 septembrie 2014.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 29 iunie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de către Andrabura Oleg a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărîrea enunțată, Andrabura Oleg a depus apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 octombrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Andrabura Oleg, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Bălți din 29 iunie 2015.

Invocînd ilegalitatea deciziei și hotărîrii sus-indicate, la 26 noiembrie 2015, Andrabura Oleg și reprezentantul său – avocatul Angela Procopciuc, au declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea actelor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor, restabilirea dreptului la succesiune, repararea prejudiciului material și moral să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege – înfăptuirea actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul lor la judecarea în mod echitabil a cauzei (vol.II,f.d.97-103).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 20 octombrie 2015 (vol.II,f.d.89), iar recursul a fost depus la 26 noiembrie 2015 (vol.II,f.d.97).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Andrabura Oleg și reprezentantul său – avocatul Angela Procopciuc a fost declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Andrabura Oleg și reprezentantul său – avocatul Angela Procopciuc, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Andrabura Oleg și reprezentantul său – avocatul Angela Procopciuc, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Andrabura Oleg și reprezentantul său – avocatul Angela Procopciuc, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Andrabura Oleg și reprezentantul său – avocatul Angela Procopciuc, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Andrabura Oleg și reprezentantul său – avocatul Angela Procopciuc, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Iurie Bejenaru

Valentina Clevadi